

NUMER JUBILEUSZOWY – PRZEZ WIEKI, DEKADY I LATA

Stefan Gąsiorowski <https://orcid.org/0000-0003-5984-5337>

Na jubileusz 25-lecia czasopisma „*Studia Judaica. Półrocznik*” (numery 1–50/1998–2022)

ON THE OCCASION OF THE TWENTY-FIFTH ANNIVERSARY OF THE JOURNAL
STUDIA JUDAICA. SEMI-ANNUAL (NUMBERS 1–50/1998–2022)

Abstract: The article discusses twenty-five years of the existence of the academic journal *Studia Judaica. Semi-annual* which is an organ of the Polish Association for Jewish Studies. First, it is presented how the association itself was created, and then the periodical was founded. Next, it describes where the subsequent offices of the journal's editorial office were located, who published the journal, and the composition of its editorial staff. Moreover, general information on the authors of the texts appearing in this periodical, their subject matter, and their reviewers are summarized. Finally, the focus is placed on the financial situation of *Studia Judaica* as well as its general condition and plans for the future.

Keywords: *Studia Judaica. Semi-annual*, Polish Association for Jewish Studies, editorial office, academic journals.

Słowa kluczowe: „*Studia Judaica. Półrocznik*”, Polskie Towarzystwo Studiów Żydowskich, redakcja, czasopisma naukowe.

Z okazji wydania pięćdziesięciu numerów periodyku „*Studia Judaica. Półrocznik*”, który ukazuje się nieprzerwanie już od dwudziestu pięciu lat, pragnę przypomnieć najważniejsze dla tego czasopisma wydarzenia i dane oraz przedstawić kilka refleksji z tym związanych.

Geneza

Jubileuszu czasopisma nie obchodzimy z wielką pompą, co nie wynika z naszego zabiegania (no, może trochę), braku zaangażowania (na pewno nie) i pieniędzy (niewątpliwie tak) czy nieuświadomienia sobie doniosłości tego faktu, ale z powodu natłoku prac redakcyjnych związanych z wydaniem kolejnych dwóch numerów periodyku w roku 2023. Oczywiście, jest co celebrować i wspominać. Warto przypomnieć, że sto lat temu urodził się prof. Józef Andrzej Gierowski (1922–2006), pierwszy redaktor naczelny „*Studia Judaica*”, bez którego inicjatywy i współpracy z prof. Jerzym Tomaszewskim (1930–2014) i prof. Danielem Grinbergiem nie doszłoby w roku 1995 do zorganizowania pierwszej krakowskiej konferencji pt. *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich*. Podczas obrad zrodził się wtedy pomysł utworzenia Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (zarejestrowanego w 1996 r.). Miało ono zintegrować środowisko polskich naukowców zajmujących się szeroko pojętą historią i kulturą Żydów w Polsce i na świecie. Już wówczas prócz Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie działały: Międzywydziałowy Zakład Historii i Kultury Żydów w Polsce przy Uniwersytecie Jagiellońskim (powołany w 1986 r.), Zakład Hebraistyki Uniwersytetu Warszawskiego (1990), Centrum Badania i Nauczania Dziejów i Kultury Żydów w Polsce im. Mordechaja Anielewicza przy Uniwersytecie Warszawskim (1990), Pracownia Kultury i Języków Żydów Polskich przy Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego (1993) oraz Międzywydziałowa Komisja Historii i Kultury Żydów Polskiej Akademii Umiejętności (1995). Ponadto badania z tej tematyki prowadzono w wielu innych uczelniach i placówkach naukowych, m.in. w Kielcach, Lublinie, Łodzi, Poznaniu, Rzeszowie i Toruniu. A więc było kogo integrować¹.

¹ Józef Andrzej Gierowski, *Początki Międzywydziałowego Zakładu Historii i Kultury Żydów w Polsce na Uniwersytecie Jagiellońskim*, [w:] *Rozdział wspólnej historii. Studia z dziejów Żydów w Polsce ofiarowane profesorowi Jerzemu Tomaszewskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. Jolanta Żyndul, Warszawa 2001, s. 411–418; Jolanta Żyndul, *Profesor Jerzy Tomaszewski – przywracanie Żydów polskiej historii. Jedenaście lat istnienia Centrum Badania i Nauczania Dziejów i Kultury Żydów w Polsce im. Mordechaja Anielewicza Fundacji Jacka Fliderbauma*, [w:] *Rozdział wspólnej historii...*, s. 11–13; Krzysztof Pilarczyk, *Wstęp*, [w:] *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich. Materiały z konferencji, Kraków 21–23 XI 1995*, red. Krzysztof Pilarczyk, Kraków 1997, s. 9–11; Angelika Adamczyk, *Studia hebraistyczne w Zakładzie Hebraistyki Uniwersytetu Warszawskiego*, [w:] *Studia żydowskie w Polsce – przeszłość, stan obecny, perspektywy. Studium selektywne*, red. Stefan Gaśiorowski, Kraków 2014, s. 277; Marcin Wodziński, *Wrocławska judaistyka*, [w:] *Studia żydowskie w Polsce...*,

STUDIA JUDAICA

BIULETYN
POLSKIEGO TOWARZYSTWA STUDIÓW ŻYDOWSKICH

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

J. Wyrozumski: Dzieje Żydów Polski średniowiecznej w historiografii	3
D. Grinberg: Fenomen historiografii żydowskiej w II Rzeczypospolitej	18
T. Kopyś: Asymilacja Żydów węgierskich w latach 1867-1918	33
K. Pilarczyk: Hebrajskie teksty literackie w liturgii synagogalnej	50

MATERIALY DOKUMENTACYJNE

Jan Paweł II: Przemówienie do uczestników sympozjum o antyjudazmie	66
Jan Paweł II: List do kard. Cassidy'ego (12 III 1998)	69
Watykańska Komisja ds. Kontaktów Religijnych z Judaizmem: Pamiętamy: refleksje nad Szoa	70
P. Nowogórski: Aramejska inskrypcja z Tel Dan	80
P. i S. Gąsiorowscy: Inducta rzeczy spisanych po zabitym Gerszonie w roku 1746 ..	88

SPRAWOZDANIA

R.J. Weksler-Waszkinel: Sympozjum o antyjudazmie (Watykan 30 X – 1 XI 1997) 95	
L. Hońdo: Młodzi Niemiecy: judaïszi wobec niemiecko-żydowskiej kultury i historii (Mülheim 24-26 XI 1997)	102
D. Grinberg: Sto lat Bundu (Warszawa 28-29 XI 1997)	104
M. Galas: V Międzynarodowa Konferencja Studiów o Żydowskim Mistycyzmie (Jeruzolima-Hajfa 8-10 XII 1997)	108

RECENZJE	110
PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY	131

KRAKÓW
1998

„Studia Judaica” zostały założone jako biuletyn naukowy Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich. Pierwszy jego numer ukazał się w roku 1998 (zob. il.). Jak czytamy w zamieszczonym w nim Wstępie od Redakcji, miał się ten periodyk stać „nowym miejscem prezentacji i konfrontowania naukowego dorobku w [...] zakresie [...] historii Żydów i judaizmu, zwłaszcza na ziemiach polskich”, a jego łamy

[zostały] otwarte na artykuły naukowe, materiały dokumentacyjne, polemiki i recenzje podejmujące szeroko pojętą tematykę żydowską z zakresu literatury (prze-
de wszystkim biblijnej, intertestamentalnej, rabinicznej, a także nowożytnej), hermeneutyki, bibliologii, archeologii, historii, kultury i religioznawstwa.

W „Studia Judaica” miały też być systematycznie publikowane „sprawozdania z najciekawszych sympozjów i konferencji oraz przeglądy biblio-, fonograficzne i najnowszych wydarzeń artystycznych”. Jedyny wymóg, jaki powinny spełniać te prace, to „kryterium naukowości i wolnego przepływu informacji”². Ustalono również, że periodyk będzie się ukazywać z częstotliwością co pół roku.

Siedziba i wydawcy

Ponieważ konferencja *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* odbyła się w Krakowie i tam też zarejestrowano PTSŻ, w sposób naturalny również redakcja „Studia Judaica” miała i ma swoją siedzibę w tym mieście. Zmieniał się jedynie jej adres. Początkowo była to ul. Stefana Batorego 12, gdzie zlokalizowany był Międzywydziałowy Zakład Historii i Kultury Żydów w Polsce UJ, później – od roku 2001 – Rynek Główny 34, tam bowiem znajdował się Instytut Religioznawstwa UJ (w którym pracował ówczesny redaktor naczelny), i ul. Grodzka 52 (nowa siedziba Instytutu Religioznawstwa UJ), a następnie ul. Józefa 19, gdzie mieści się Instytut Judaistyki UJ (po kolejnej zmianie naczelnego). Obecnie obowiązuje nadal ten ostatni adres na krakowskim Kazimierzu, jakkolwiek tak naprawdę większość działań redakcyjnych odbywa się zdalnie, przez Internet, albowiem już prawie nikt nie przysyła tekstów swoich prac naukowych „na

s. 283; Michał Galas, *Studia żydowskie w Polskiej Akademii Umiejętności – tradycja i współczesność*, [w:] *Studia żydowskie w Polsce...*, s. 145–147.

² Redakcja, „Studia Judaica. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich” 1 (1998), nr 1, s. 1.

Józefa” – wszystko przychodzi na adres internetowej Redakcji (czyli: studiajudaica.pl@gmail.com) lub do skrzynek kontaktowych jej członków.

Początkowo „Studia Judaica” wydawała Księgarnia Akademicka – Wydawnictwo Naukowe w Krakowie (dzisiaj Księgarnia Akademicka Sp. z o.o.). Od roku 2002 periodyk publikowało Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego „Societas Vistulana”, a od 2004 – Wydawnictwo Antykwa, oba w Krakowie. Od roku 2012 czasopismo ukazywało się w Wydawnictwach Uniwersytetu Warszawskiego, a wreszcie – od 2015 – jest publikowane ponownie w Krakowie, w Wydawnictwie Uniwersytetu Jagiellońskiego, oraz dostępne online na uniwersyteckim Portalu Czasopism Naukowych (<https://www.ejournals.eu/SJ/>). Jak można przeczytać na stronie redakcyjnej „Studia Judaica”, pierwotną (referencyjną) wersją czasopisma jest właśnie jego wersja elektroniczna.

Redakcja

Profesor Józef A. Gierowski pełnił funkcję redaktora naczelnego „Studiów Judaica” w latach 1998–2000. W środowisku naukowym był wówczas bardzo znaną postacią. W latach 1981–1987 sprawował funkcję rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, w 1986 r. założył na uczelni wspomniany już Międzywydziałowy Zakład Historii i Kultury Żydów w Polsce, w latach 1991–1995 był członkiem Rady ds. Stosunków Polsko-Żydowskich przy Prezydencie RP. W 1993 r. został przewodniczącym Rady Fundacji Judaica i uczestniczył w pracach Głównej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Otrzymał już wówczas trzy doktoraty *honoris causa*, w tym dwa zagraniczne – w Szwecji (Uppsala Universitet) i Stanach Zjednoczonych Ameryki (University of Connecticut). Pod jego opieką ukazało się w sumie pięć numerów „Studia Judaica”.

Po prof. Gierowskim funkcję redaktora naczelnego przejął prof. Krzysztof Pilarczyk, judaista, biblista i bibliolog oraz historyk religii, pierwszy prezes Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (do 2011 r.). Jest on autorem licznych, często cytowanych monografii i artykułów. W pierwszym „swoim” numerze „Studia Judaica” występował jako zastępca redaktora naczelnego (zresztą wspólnie z prof. Danielem Grinbergiem, ponieważ nie doszło jeszcze do wybrania naczelnego), a w następnych już jako pełnoprawny redaktor naczelny. Na tym stanowisku działał przez 11 lat, aż do roku 2011. W tym okresie pracował w Międzywydziałowym Zakładzie Historii i Kultury Żydów w Polsce UJ, a następnie w Instytucie

Religioznawstwa UJ. Pod jego opieką w latach 2000–2011 zostały wydane dwadzieścia trzy numery czasopisma, z czego osiem w formie podwójnych woluminów.

Po odejściu prof. Pilarczyka kolejnym redaktorem naczelnym został prof. Marcin Wodziński, jeden z najbardziej znanych judaistów polskich w kraju i na świecie, zajmujący się historią społeczną Żydów w XIX w., ich dziejami na Śląsku oraz żydowską kulturą materialną. Z tej tematyki opublikował wiele cenionych i nagradzanych książek w języku polskim i angielskim. Otrzymał m.in. nagrodę profesora Łukasza Hirszowicza za wkład w rozwój akademickich studiów żydowskich w Polsce (2008), Nagrodę im. Jana Karskiego i Poli Nireńskiej za wkład w rozwój studiów żydowskich w Polsce (2011), nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego (2012) oraz odznaczenie Zasłużonego dla Kultury Polskiej (2015). W latach 2012–2018 doprowadził do opublikowania dwunastu numerów „*Studia Judaica*”, w tym dwóch w jednym tomie.

Obecnie – od numeru 42 (2018) – stanowisko naczelnego „*Studia Judaica*” piastuje Stefan Gaśsiorowski, badający dzieje Żydów w okresie staropolskim, historię i kulturę Karaimów oraz zajmujący się bibliografią i biografistyką.

Ale w skład Redakcji „*Studia Judaica*” wchodziłi przecież nie tylko redaktorzy naczelni. W ciągu dwudziestu pięciu lat należało do niej wielu wybitnych uczonych, bez których zaangażowania i wiedzy oraz ich ciężkiej, społecznej pracy nie doszłoby do opublikowania tak wielu ciekawych tekstów i utrzymania ciągłości wydawania tego periodyku. Warto ich wszystkich wymienić (w kolejności alfabetycznej), bez podawania stopni i tytułów naukowych (uwzględniając już wcześniej wspomnianych naczelnych, którzy w Redakcji pełnili także i inne obowiązki), z podziałem według zajmowanych funkcji:

1) Zastępcy redaktora naczelnego: Stefan Gaśsiorowski, Daniel Grinberg, Krzysztof Pilarczyk, Magdalena Ruta.

2) Sekretarze redakcji: Stefan Gaśsiorowski, Lidia Jerkiewicz, Michał Marciak, Roman Marcinkowski, Artur Markowski, Andrzej Mrozek, Krzysztof Niweliński, Piotr Trojański.

3) Członkowie redakcji: Monika Adameczyk-Garbowska, Stefan Gaśsiorowski, Agnieszka Jagodzińska, Kamil Kijek, Adam Kopciowski, Roman Marcinkowski, Alicja Maślak-Maciejewska, Magdalena Ruta, Małgorzata Stolarska-Fronia, Maciej Tomal, Andrzej Trzciniński, Wacław Wierzbieniec, Marcin Wodziński, Marzena Zawadowska.

4) Współpracownicy redakcji: Monika Adamczyk-Garbowska, Michał Galas, Kamil Kijek, Andrzej Krzysztof Link-Lenczowski, Waław Wierzbieniec, Sławomir J. Żurek.

W stopce redakcyjnej łączonego numeru 23/24 „Studia Judaica” za rok 2009 pojawiła się po raz pierwszy Naukowa Rada Redakcyjna, która występowała w składzie: Grzegorz Berendt, Daniel Grinberg, Jan Iluk, Krzysztof Makowski, Joanna Tokarska-Bakir, Andrzej Trzciński, Waław Wierzbieniec i Marcin Wodziński. W zmiennym składzie (niektórzy z jej członków zrezygnowali, a dołączył do niej Michał Galas) działała ona pod tą nazwą do roku 2011. Natomiast w 2012 r. została przekształcona w międzynarodową stałą Radę Redakcyjną. Od tego czasu w jej skład wchodziłi: David Assaf (Uniwersytet Telawiwski), Delphine Bechtel (Université Paris IV – Sorbonne), Michał Galas (Uniwersytet Jagielloński), Olga Goldberg-Mulkiewicz (Uniwersytet Hebrajski), Šarūnas Liekis (Uniwersytet Witolda Wielkiego w Kownie), Krzysztof Makowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), Anna Michałowska-Mycielska (Uniwersytet Warszawski), Antony Polonsky (Brandeis University / Muzeum Polin), Moshe Rosman (Uniwersytet Bar Ilan), Jerzy Tomaszewski (1930–2014) (Uniwersytet Warszawski), Andrzej Trzciński (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej), Waław Wierzbieniec (Uniwersytet Rzeszowski).

Ważny wkład w ostateczny kształt i zawartości kilku numerów tematycznych wnieśli również redaktorzy gościnni. Należeli do nich: Magdalena Ruta (nr 33: *Studia nad kulturą i językiem jidysz*), Shoshana Ronen (nr 35: *Literatura hebrajska w Polsce*), Kateřina Čapková (nr 37: *Polish-Jewish and Czech-Jewish Studies: (Dis)Similarities*), Artur Markowski i Scott Ury (nr 39: *Revolution, Violence, and the Jews of the Russian Empire, 1904–1907*), Agnieszka Jagodzińska i Monika Jaremków (nr 40: *Książka żydowska w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX–XX wieku*), Magdalena Koch i Katarzyna Taczyńska (nr 41: *Balkan Jewish Women*), Katarzyna Liszka i Marcos Silber (nr 43: *A Present Past: Representations of Polish-Jewish Coexistence in Word and Image*), Alicja Maślak-Maciejewska i Andrzej Trzciński (nr 47: *Kobieta żydowska – nowe badania i perspektywy badawcze. Część 1*), Joanna Degler (Lisek) i Agata Rybińska (nr 48: *Kobieta żydowska – nowe badania i perspektywy badawcze. Część 2*).

Autorzy, ich tematy i recenzenci

Żadne czasopismo nie istniałoby bez swoich autorów. Na łamach „Studia Judaica” mogliśmy gościć dziesiątki największych specjalistów z różnych dziedzin judaistycznych z Polski i zagranicy. Ich zestawienie wraz z podejmowanymi tematami i podziałem na rodzaje prac naukowych (artykuły, materiały źródłowe, recenzje itd.) znajdziemy w niniejszym numerze „Studia Judaica” w *Bibliografii zawartości czasopisma „Studia Judaica. Półrocznik” za lata 1998–2022 (numery 1–50)*.

Warto przypomnieć, że pierwotny podtytuł czasopisma „Studia Judaica” brzmiał: „Biuletyn Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich”. A więc jego łamy zostały przeznaczone przede wszystkim dla członków tej organizacji. Jednak już od pierwszych numerów nie respektowano tej zasady bezwzględnie i publikowano również teksty badaczy niezrzeszonych w Towarzystwie, zarówno z Polski, jak i zagranicy. Zresztą już od szóstego numeru periodyk utracił pierwotny podtytuł na rzecz innego – „Półrocznik” – i już nikt nie mógł mieć zastrzeżeń, że w czasopiśmie wydawanym ze składek członków PTSŻ-u zamieszczano artykuły nienależących do tego stowarzyszenia uczonych. Starano się jedynie nadal o zachowanie „kryterium naukowości i wolnego przepływu informacji”³.

Wydaje się, że widoczny wpływ na profil tematyczny omawianego periodyku mieli w dużej mierze jego redaktorzy naczelni i poszczególne zespoły redakcyjne. Dlatego nie powinno dziwić, że najwięcej artykułów opublikowanych dotychczas w „Studia Judaica” dotyczy okresu zaborów i czasów nowożytnych oraz żydowskiej historiografii. Jeśli zaś chodzi o zagadnienia z dziedziny kultury, to przeważają te z zakresu religii i literatury żydowskiej. Nie można jednak nie zauważyć wielkiej rozpiętości tematycznej pozostałych artykułów czy innych tekstów zamieszczonych na łamach czasopisma. Doskonale też widać tę różnorodność w dziale recenzji książek. To oznacza, że w „Studia Judaica” każdy zainteresowany dziejami i kulturą Żydów w Polsce i na świecie znajdzie na pewno coś ciekawego dla siebie.

Staramy się utrzymać wysoki poziom publikowanych artykułów, dlatego każdy z nich (dopuszczony do dalszego procedowania przez Redakcję) jest opiniowany przez dwóch zewnętrznych anonimowych recenzentów, wybranych z grona najlepszych specjalistów z danej dziedziny. Ich wykaz

³ Redakcja, „Studia Judaica”..., s. 1.

po każdym roku kalendarzowym publikujemy na stronie internetowej czasopisma. Społeczną pracę recenzentów trudno przecenić, ale to oni wraz z redaktorami prowadzącymi, językowymi i technicznymi przyczyniają się do ostatecznego kształtu publikowanych w „Studia Judaica” tekstów. Składamy im wielkie podziękowania od całej naszej Redakcji.

Finanse

Na wydanie każdego numeru „Studia Judaica” potrzeba niemałych funduszy. Tak jak już mówiłem publicznie na ostatniej konferencji *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* (Kraków, 28–30 września 2022), składki członkowskie (nawet podniesione do 100 zł) nie wystarczają na pokrycie kosztów redakcji językowej, korekty, składu i publikacji w formie elektronicznej i papierowej kolejnych, choćby jedynie dwóch numerów naszego czasopisma w roku.

Niemniej w tym miejscu pragnę serdecznie podziękować wszystkim tym członkom Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich, którzy nie tylko płacą regularnie składki, ale je także nadpłacają lub wpłacają na jego konto dodatkowe pieniądze na wsparcie publikacji naszego periodyku. Pozwala to zachować płynność finansową Towarzystwa i daje możliwość starania się o różne granty, bo bardzo rzadko od grantodawców możemy uzyskać całość kwoty niezbędnej na wydanie choćby jednego numeru „Studiów”. Potrzebny jest też „nasz” (PTSŻ-u) wkład własny (sięgający co najmniej 20–30% wymaganej przez wydawnictwo kwoty).

Dziękuję również sponsorom instytucjonalnym. Na szczególną naszą wdzięczność ze względu na to, że wspierały nas przez dłuższy czas (niektóre instytucje czynią to nadal), zasługują przede wszystkim: Ministerstwo Edukacji i Nauki (wcześniej Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego), Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce, Fundacja na rzecz Wrocławskiej Judaistyki, Komitet Badań Naukowych w Warszawie i Wydział Humanistyczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Ponadto jesteśmy wielce zobowiązani za wsparcie finansowe w przeszłości takich instytucji, jak (podaję w kolejności alfabetycznej): Fundacja Alef dla Rozwoju Studiów Żydowskich, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Religioznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kancelaria Prezydenta RP, Ministerstwo

Nauki i Informatyzacji, Polska Akademia Umiejętności, Pracownia Badań nad Współczesnym Izraelem oraz Relacjami Polsko-Izraelskimi im. Teodora Herzla i Ozjasza Thona Instytutu Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Wydział Historyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydział Nauk Historycznych i Społecznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Dziękujemy serdecznie za dotychczasową pomoc i prosimy o dalsze wsparcie.

Podsumowanie

Nasze czasopismo jest obecnie w okresie pełnego rozwoju naukowego. Ukazuje się regularnie, ostatnio w formie numerów tematycznych. Jest indeksowane w następujących bazach danych: Scopus, Erih Plus, EBSCO, CEEOL (Central and Eastern European Online Library) i ProQuest Central, oraz wielu znaczących katalogach, bibliografiach i wyszukiwarkach naukowych. W Komunikacie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 grudnia 2021 roku czasopismu przydzielono 70 punktów. Jak widać, mamy powody do celebrowania naszego 25-lecia. Mamy też szerokie plany na przyszłość i przygotowujemy, jak już była o tym mowa, kolejne numery „Studia Judaica”, które – mam nadzieję – zainteresują wielu czytelników, nie tylko judaistów. Najbliższe publikacje będą zawierały materiały z ostatniej edycji konferencji *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich* oraz artykuły odnoszące się do dziejów i kultury Żydów w wybranych miastach w Polsce i za granicą.

Na koniec pragnę podziękować wszystkim naszym Autorom, członkom dotychczasowych Redakcji, ich współpracownikom, Radom Naukowym i sponsorom za wsparcie, wyrażając jednocześnie nadzieję na wydanie kolejnych pięćdziesięciu numerów „Studia Judaica” z pomocą równie twórczych, jak dotychczas zespołów badawczych.

Bibliografia

- Adamczyk Angelika, *Studia hebraistyczne w Zakładzie Hebraistyki Uniwersytetu Warszawskiego*, [w:] *Studia żydowskie w Polsce – przeszłość, stan obecny, perspektywy. Studium selektywne*, red. Stefan Gaśiorowski, Kraków 2014.
- Galas Michał, *Studia żydowskie w Polskiej Akademii Umiejętności – tradycja i współczesność*, [w:] *Studia żydowskie w Polsce – przeszłość, stan obecny, perspektywy. Studium selektywne*, red. Stefan Gaśiorowski, Kraków 2014.

- Gierowski Józef Andrzej, *Początki Międzywydziałowego Zakładu Historii i Kultury Żydów w Polsce na Uniwersytecie Jagiellońskim*, [w:] *Rozdział wspólnej historii. Studia z dziejów Żydów w Polsce ofiarowane profesorowi Jerzemu Tomaszewskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. Jolanta Żyndul, Warszawa 2001.
- Pilarczyk Krzysztof, *Wstęp*, [w:] *Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich. Materiały z konferencji, Kraków 21–23 XI 1995*, red. Krzysztof Pilarczyk, Kraków 1997.
- Redakcja, „*Studia Judaica. Biuletyn Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich*” 1 (1998), nr 1.
- Wodziński Marcin, *Wrocławska judaistyka*, [w:] *Studia żydowskie w Polsce – przeszłość, stan obecny, perspektywy. Studium selektywne*, red. Stefan Gąsiorowski, Kraków 2014.
- Żyndul Jolanta, *Profesor Jerzy Tomaszewski – przywracanie Żydów polskiej historii. Jedenaście lat istnienia Centrum Badania i Nauczania Dziejów i Kultury Żydów w Polsce im. Mordechaja Anielewicza Fundacji Jacka Fliderbauma*, [w:] *Rozdział wspólnej historii. Studia z dziejów Żydów w Polsce ofiarowane profesorowi Jerzemu Tomaszewskiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. Jolanta Żyndul, Warszawa 2001.

Stefan Gąsiorowski
Uniwersytet Jagielloński
Polska Akademia Nauk
st.gasiorowski@uj.edu.pl